

GÜMRÜK SİRKÜLERİ
Sayı: 2015/26

Tarih: 12/05/2015
Ref : 6/26

Konu: AVRUPA BİRLİĞİ'NDEN MAL
İTHALATINDA VERGİ AVANTAJI

1. Giriş

Türkiye'ye yapılan ithalatta, ithalatın konusunu oluşturan malların hangi ülkeden geldiğine bağlı olarak, ithalat vergileri bağlamında, farklı uygulamalar geçerli olmaktadır.

Örneğin Avrupa Birliği'nden gelen gümrük birliği uygulaması kapsamındaki mallara, serbest dolaşımda olup olmamalarına göre, farklı gümrük vergisi oranları uygulanmaktadır.

2. Avrupa Birliği'nden Mal İthalatında Gümrük Vergisi

2.1.Sanayi Malı İthalatında Gümrük Vergisi

Avrupa Birliği'nden gelen ve Avrupa Birliği'nde serbest dolaşımda olan sanayi malları Türkiye'ye ithal edildiğinde, % 0 oranında gümrük vergisi uygulanmaktadır. Bu uygulama, 01/01/1996 tarihinden itibaren Türkiye ile Avrupa Birliği arasında gümrük birliği oluşturan 06/03/1995 tarihli ve 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı'na (OKK'ya) dayanmaktadır.

2.1.1. A.TR. Dolaşım Belgesi

Türkiye'ye gelen malların Avrupa Birliği'nde serbest dolaşımda olduğu, mala eşlik eden A.TR. Dolaşım Belgesi ile kanıtlanmaktadır. Dolayısıyla, söz konusu belge olmaksızın yapılan ithalatta, ithalat konusu malın AB'de serbest dolaşımda olmadığı kabul edilmekte ve ithalat üçüncü ülkelerden yapılan ithalata uygulanan gümrük vergisine tabi olmaktadır.

3. İşlenmiş Tarım Ürünleri

İşlenmiş tarım ürünleri (bünyesinde temel tarım ürünlerinden süt, şeker ve hububat içeren ürünler) de gümrük birliği uygulaması kapsamında bulunmaktadır. Avrupa Birliği'nde serbest dolaşımda olan işlenmiş tarım ürünlerinin Türkiye'ye ithalatında, bu ürünlerdeki sanayi payıyla sınırlı olarak, sıfır oranda gümrük vergisi uygulanmaktadır. Söz konusu ürünlerin bünyesindeki tarım payı ise toplu konut fonuna (TKF) tabi bulunmaktadır. Aynı ürünlerin Avrupa Birliği'nde serbest dolaşımda olduğunu kanıtlayan belge yine A.TR. Dolaşım Belgesi'dir.

4. Ek Gümrük Vergisi

Zaman zaman, Bakanlar Kurulu Kararı ile, İthalat Rejimi Kararı'na ek kararlar çıkarılarak belli malların ithalatına ek gümrük vergisi konulmaktadır. Söz konusu kararlarda, genellikle, Avrupa Birliği için ek gümrük vergisi oranı % 0 olarak belirlenmektedir. Bu bağlamda, söz konusu kararlar uyarınca, Avrupa Birliği menşeli ve A.TR. Dolaşım Belgesi eşliğinde Türkiye'ye ithal edilen, gümrük birliği kapsamında yer alan ve ek gümrük vergisine tabi mallara uygulanacak ek vergi oranı % 0 olacaktır.

Ek gümrük vergisi ihdas eden Bakanlar Kurulu Kararları'nda, A.TR. Dolaşım Belgesi ile Avrupa Birliği (AB) ülkelerinden ithal edilmekle birlikte, AB menşeli olmayan mallar için, genellikle, % 0'dan farklı bir ek gümrük vergisi öngörülmektedir. Söz konusu ek gümrük vergisi oranı, genellikle aynı kararların üçüncü ülkeler sütununda belirtilmiş oran olmaktadır.

5. Avrupa Birliğinden Mal İthalatında Vergi Avantajı

Sirkülerin önceki bölümlerinde yer alan anlatımlardan anlaşılacağı üzere, Avrupa Birliği'nden mal ithalatı herhangi bir tercihli ticaret uygulamasına tabi olmayan ülkelere yapılan ithalata kıyasla, daha az vergi ödeme olanağı sunmak suretiyle vergi avantajı yaratmaktadır. Bu avantaj, birinci planda, gümrük vergisi ödemesinin gerekmemesi şeklinde ortaya çıkmaktadır. Söz konusu verginin ödenmesinin gerekmemesine bağlı olarak, ithalatta ödenmesi gereken özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi tutarları da azalmaktadır. İthalata konu olan malın ek gümrük vergisine tabi olacağına kararlaştırıldığı hallerde de, Avrupa Birliği ülkelerinden Avrupa Birliği menşeli malların A.TR. Dolaşım Belgesi eşliğinde ithalatı % 0 oranında ek gümrük vergisine tabi işlem olarak öngörülmekte, bu suretle söz konusu verginin ödenmesine de gerek kalmamaktadır.

6. Sonuç

Bu sirkülerde, Avrupa Birliği'nden mal ithalatının sağladığı vergi avantajına değinilmiştir.

Gümrük mevzuatı benzeri şekilde avantaj sağlayan pek çok olanak sunmaktadır.

Bu olanakların farkında olmak ve bunlardan yararlanmak, bir yandan müteşebbisin parasını, malvarlığını korumasına hizmet ederken, öte yandan, müteşebbisin rekabet avantajı yaratmasını da sağlamaktadır.

Saygılarımızla,

**DENGE İSTANBUL YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.**

(*)Sirkülerlerimizde yer alan dış ticaret, gümrük ve Avrupa Birliği konularında, daha ayrıntılı bilgi ve görüş almak için aşağıda bilgileri yer alan uzmanımızla iletişime geçebilirsiniz.

(**) Sirkülerlerimizde yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlıdır. Tereddüt edilen hususlarda kesin işlem tesis etmeden önce konusunda uzman bir danışmandan görüş ve destek alınması tavsiyemiz olup; sadece sirkülerlerimizdeki açıklamalar dayanak gösterilerek yapılacak işlemler sonucunda doğacak zararlardan müşavirliğimiz sorumlu olmayacaktır.

Cahit YERCI
Yeminli Mali Müşavir
Vergi Departmanı, Kaliteden Sorumlu Ortak
(Dış Ticaret - Gümrük - AB Konuları)
cyerci@mazarsdenge.com.tr